

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
دوره علوم و معارف اسلام
۶

وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام

از نثات

حضرت علامه آیت الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی

قدس الله نفسه الزکیة

تنظیم و گردآوری متن از

جناب تاج الاسلام و المسلمین حاج شیخ محسن سعیدیان دامت معالیه

به انضمام

رساله دولت اسلام و رساله خطبه عید فطر ۱۳۹۹ هجری قمری از مکتوبات معظم له

تحقیق: مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام

حسینی طهرانی، سید محمدحسین، ۱۳۴۵-۱۴۱۶ ه.ق.

وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام / از منشآت... سید محمدحسین حسینی طهرانی؛
تنظیم و گردآوری متن از... محسن سعیدیان. - ویرایش دوم. - مشهد: علامه طباطبائی، ۱۴۴۱ ه.ق.

۵۷۶ ص. : نمونه. (دوره علوم و معارف اسلام، ۶).

به انضمام: رساله دولت اسلام و رساله خطبه عید فطر ۱۳۹۹ هجری قمری.

چاپ اول: ۱۴۱۰ ه.ق. توسط همین ناشر.

کتابنامه: ص ۵۵۹-۵۶۵، و بصورت زیرنویس.

۱. اسلام و دولت. ۲. حکومت اسلامی - مقاله‌ها و خطابه‌ها. ۳. ایران - تاریخ - انقلاب

اسلامی، ۱۳۵۷ - ۴. حسینی طهرانی، سید محمدحسین، ۱۳۴۵-۱۴۱۶ ه.ق. - خاطرات.

۵. ولایت فقیه. ۶. ایران - قانون اساسی (جمهوری اسلامی). الف. سعیدیان، محسن،

۱۳۶۴ - ه.ق. ب. مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام. ج. عنوان.

۲۹۷/۴۸۳۲

BP ۲۳۱ / ح ۵۲ و ۶

ISBN 978 - 600 - 5738 - 14 - 8

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۳۸-۱۴-۸

www.ketab.ir

دوره علوم و معارف اسلام (۴)

وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام

از منشآت: حضرت علامه آیه الله حاج سید محمدحسین حسینی طهرانی رحمته الله علیه

طبع چهارم: ذوالحجّه الحرام ۱۴۴۱ هجری قمری

ویرایش دوم، حروفچینی جدید همراه با ضمائم و اضافات

تعداد: ۷۰۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ: چاپخانه ماهان صحافی: زرینه

ناشر: انتشارات علامه طباطبائی، مشهد مقدس، جاده طریقه، نرسیده به پمپ بنزین،

امام رضا علیه السلام ۴۷، شماره ۱۶، تلفن ۳۵۵۹۲۱۲۵، صندوق پستی ۳۵۵۹-۹۱۳۷۵

این کتاب تحت اشراف «مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام»

از تألیفات حضرت علامه آیه الله حاج سید محمدحسین حسینی طهرانی

بیطبع رسیده و کلیه حقوق آن محفوظ و مخصوص این مؤسسه می باشد.

فهرست تفصیلی مطالب و موضوعات
وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام

عنوان

صفحه

مقدمه لجنة تحقیق

از صفحه ۳۵ تا صفحه ۸۰

شامل مطالب:

- ۳۵ هدف از ثبت وقایع و حوادث تاریخی
- ۳۶ کتاب وظیفه فرد مسلمان در احیای حکومت اسلام یکی از بهترین اسناد انقلاب است
- ۳۶ آنچه در این کتاب آمده تنها بخشی از فعالیت‌های سیاسی علامه مؤلف (ره) است
- ۳۸ مروری بر فعالیت‌های سیاسی حضرت علامه آیه‌الله حسینی طهرانی قدس سره
- ۳۸ مرحله اول: شکل‌گیری اندیشه سیاسی
- ۳۸ لمس ضرورت اقامه حکومت اسلام در دوران تحصیل و تحقیق در نجف اشرف
- ۴۰ مرحله دوم: تلاش عملی برای اقامه حکومت اسلام
- ۴۰ آغاز فعالیت در راستای تحقق حکومت اسلام
- ۴۱ محور اول: فعالیت‌های شخصی و سرّی
- ۴۱ محور دوم: ایجاد تشکیلات سرّی کشوری از علما و جوانان مؤمن و مخلص
- ۴۲ چگونگی تشکیلات سرّی و تحلیفی به هم پیوسته
- ۴۵ برخی از افراد جلسات سرّی مبارزاتی
- محور سوم: تلاش برای راه‌اندازی نهضت عمومی برای مقابله با حکومت
- ۴۶ ستم‌شاهی
- ۴۶ تصمیم آغاز مبارزه گسترده با رژیم

صفحه	عنوان
۴۷	چگونگی ارتباط مرحوم علامه (ره) با رهبر فقید انقلاب (ره)
۵۰	گزینش و نظارت بر نیروهای مبارز انقلاب توسط علامه مؤلف (ره)
۵۰	بکارگیری تشکیلات سرّی علماء در خدمت رهبر کبیر انقلاب (ره)
۵۲	تلاش‌های زیر بنائی علامه مؤلف (ره) در ادامه نهضت اسلامی
۵۳	مرحله سوّم: فعالیت‌های پس از پیروزی انقلاب
	محور اوّل: تلاش برای اصلاح پیش نویس قانون اساسی و قرارداد «ولایت فقیه»
۵۳	در آن
۵۳	محور دوّم: پیشنهادهای اصلاحی برای تحقق جامع حکومت اسلام
۵۳	منظومه فکری منسجم علامه مؤلف (ره) برای تمام ابعاد تحقق تمدن اسلام
۵۴	پیشنهادهای سیاسی
۵۵	پیشنهادهای فرهنگی اجتماعی
۵۷	پیشنهادهای اقتصادی
۵۷	پیشنهادهای آموزشی
۵۸	پیشنهادهای بهداشتی و درمانی
۵۸	ضرورت توجه به پیشنهادهای فوق برای فعال سازی سبک زندگی اسلامی
۵۸	محور سوّم: سعی بر حضور در عرصه فعالیت‌های اجتماعی و ورود در مجلس خبرگان
	محور چهارم: تلاش برای اجراء و تبلیغ احکام اسلام در محدوده فعالیت
۵۹	مسجد
۵۹	محور پنجم: تألیف و ترویج علوم و معارف اسلام
۵۹	پرداختن به مهمترین نیاز انقلاب یعنی کارهای فرهنگی تربیتی
۶۰	احتیاج مردم و جوانان پرشور انقلابی به تغذیه فکری معنوی
۶۱	کلام آیه‌الله حائری شیرازی (ره) در اخلاص علامه مؤلف (ره) در اقدامات انقلابی
۶۲	مروری بر اندیشه سیاسی حضرت علامه آیه‌الله حسینی طهرانی قدس سرّه
۶۲	ضرورت تشکیل حکومت، و جواز بلکه وجوب قیام در زمان غیبت
۶۳	ضرورت وجود حاکم
۶۴	نزول ولایت از وحدت به کثرت

صفحه	عنوان
۶۴	در فلسفه توحیدی اسلام حکم و قانون از مقام توحید به پائین گسترش پیدا میکند
۶۴	در فلسفه‌های مادی، مراکز تصمیم‌گیری از کثرت شروع می‌شود
۶۵	مراتب حاکم و والی
۶۵	شرائط ولی فقیه
۶۶	تعیین حاکم بوسیله خبرگان و حجیت آن
۶۷	انتخاب خبرگان بیعت مردم است با رهبری
۶۷	وجوب اطاعت از رهبری در امور اجتماعی و سیاسی
۶۸	لزوم تأیید اعلم نسبت به غیر اعلم
۶۸	لزوم ادغام تمام قوا در حاکم
۷۰	در نظام اسلامی حق حاکمیت اختصاص به فقیه عادل آگاه به اوضاع دارد
۷۰	قوای سه‌گانه مقننه، قضائیه و مجریه باید در وجود حاکم شرع ادغام شود
۷۱	ضرورت اطاعت از ولی فقیه و قوانین اسلام
۷۱	حکم حاکم حتی بر مجتهد اعلم از او نیز نافذ است
۷۲	وظیفه مجتهدان و متخصصان در موارد اختلاف نظر
۷۳	مجتهدین دیگر در امور شخصی نمی‌توانند از حاکم تقلید کنند
۷۴	لزوم تبعیت مجتهدین از حاکم در مسائل سیاسی و اجتماعی
۷۵	حرمت تضعیف حکومت اسلام
۷۵	ضرورت اصلاح کارهای منفی و تذکر به مصادر امور
۷۷	لزوم دعای خالصانه برای موفقیت مقام معظم رهبری مدظله‌العالی
۷۸	تحقیق کتاب حاضر
۷۸	تحقیق کتاب به هدف سهولت دسترسی محققین به اسناد و مدارک دیگر
۷۸	شرح حال برخی از شخصیت‌ها و بیان توضیحات، در ذیل صفحات
۷۹	ضمائم و تحقیقات صورت گرفته در این طبع

مقدمه حضرت علامه آیه‌الله حاج سید محمدحسین حسینی طهرانی قدس سره

از صفحه ۸۳ تا صفحه ۹۳

- ۸۳ اختصاص عزت، به خدا و رسول خدا و مؤمنان
- ۸۴ مسلمان در برابر غیرحق حالت انفعال ندارد
- ۸۴ کفر نباید تصرف و تدبیری در اقتصاد اسلام داشته باشد
- ۸۵ آیات جهاد و وجوب دفاع
- ۸۶ شرق و غرب، خوشه چین خرمن علوم مسلمانانند
- ۸۷ استقلال مسلمان در فکر و اندیشه
- ۸۷ رخنه استعمار کافر در تمام شئون مسلمین
- ۸۸ مصیبت استعمار فکری و فرهنگی مسلمانان
- ۸۹ رسیدن به مزایای حیات و استقلال در سایه حکومت اسلام
- ۸۹ تشکیل حکومت اسلام از واجب ترین فرائض الهی است
- ۹۰ هجوم کفار بر مسلمانان پس از انحلال دولت بنی عباس
- عزم علامه مؤلف (ره) بر نوشتن کتابی درباره احیای دولت اسلام و کیفیت حکومت از قدیم الایام
- ۹۱ بیان مطالب کتاب در پی استفسار بسیاری از طلاب این وظیفه خود
- ۹۴

مقدمه تنظیم کننده

از صفحه ۹۷ تا صفحه ۹۸

شامل مطالب:

- ۹۷ «إذا ظهرت البدع في أمتي فليُظهِرِ العالمُ علمه»
- ۹۸ بالاترین هدف انقلاب، استقرار حاکمیت اسلام و ولایت شرعی

درس اول: لزوم تشکیل حکومت اسلام و تهیه مقدمات آن

از صفحه ۱۰۱ تا صفحه ۱۳۸

شامل مطالب:

- ۱۰۱ لزوم حرکت در زندگی بر اساس روش صحیح الهی و صراط مستقیم

فهرست مطالب و موضوعات

صفحه	عنوان
۱۰۲	تفکر علامه مؤلف (ره) از کودکی درباره سبب مخالفت حکومت طاغوت با مؤمنین
۱۰۳	جریان کشف حجاب در سال ۱۳۵۴ هجری قمری
۱۰۳	بینش و مبارزه سیاسی پدر علامه مؤلف (ره)
۱۰۳	منبر غزای پدر علامه مؤلف (ره) درباره مفاسد استعمار، در اوائل دوره رضاخان
۱۰۵	إحضار ایشان به کلاتری و حبس در نظمیّه
۱۰۵	إقدام علما و مردم برای آزادی ایشان
۱۰۶	رسمی نمودن بی حجابی، و دستور دولت مبنی بر برداشتن عمامه‌ها
۱۰۶	پدر علامه مؤلف (ره): عمامه‌ام را بر نمی دارم و عمامه با اجازه نیز بر سر نمی گذارم
۱۰۷	إجبار نمودن رؤسای اصناف بر تشکیل مهمانی و شرکت در آن با همسران مکشّفه
۱۰۷	تعیین چهار نفر از علمای درجه اول طهران برای تشکیل مجلس کشف حجاب
۱۰۹	شدت عمل رضاشاه در برخورد با مردم
۱۰۹	تاریخ سلسله پهلوی در کتاب تاریخ بیست ساله ایران
۱۱۲	لزوم مطالعه زندگانی احمدشاه
۱۱۳	یکی از افرادی که برای تشکیل مجلس کشف حجاب مأمور شده بود پدر حضرت علامه بود
۱۱۴	ابلاغ دستور سرتیپ درگاهی به پدر مرحوم علامه (ره) توسط سید علیرضا صدقی نژاد برخورد تند و شدید پدر حضرت علامه مؤلف (ره) بعد از ابلاغ دستور تشکیل مجلس کشف حجاب
۱۱۵	غیرت عجیب پدر حضرت علامه مؤلف (ره)
۱۱۶	امتناع علماء طهران از تشکیل مجلس کشف حجاب
۱۱۷	خودکشی کردن افراد غیرتمند در جریان کشف حجاب
۱۱۸	خوشحالی زائدالوصف پدر حضرت علامه (ره) در اثر خروج رضاخان از ایران
۱۱۹	از بین بردن دین و ایمان و شرف و عزت مردم در زمان طاغوت
۱۱۹	دوران تحصیل علامه مؤلف (ره) در مدرسه و جو حاکم بر آن
۱۲۰	وضعیت درسی و زئی ظاهری حضرت علامه مؤلف (ره) در دوران مدرسه
۱۲۱	حکایت گرفتن بالاترین نمره در درس زبان آلمانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آئِهِ الطَّاهِرِينَ
 وَ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولَى الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَ لَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَ تَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَ هُدًى وَ رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ.^۱

«هر آینه تحقیقاً در بیان قصه‌ها و داستانهای پیامبران و امت‌هایشان (همچون یعقوب و یوسف و برادرانش که این سوره از آن بحث دارد) عبرتی است برای اندیشمندان و متفکران این آیات قرآن، گفتاری ساختگی نیست که من درآوردی باشد و از روی افتراء به خدا نسبت داده شود؛ بلکه قرآن تصدیق میکند آنچه را که در پیش روی آنست (از کتب سماویّه: تورات و انجیل و غیرهما) و در آن تفصیل و شرح هر چیزی است، و هدایت و رحمت است برای گروهی که ایمان می‌آورند.»

ثبت وقایع و حوادث تاریخی دغدغه‌مطلّعين و عالمان هر دوران بوده که به اهداف و انگیزه‌های مختلفی صورت می‌پذیرفته است. در ثبت تاریخ برخی هدفی جز باقی‌گذاردن جریانات و خاطرات خود یا أحياناً خودنمائی و توجیه عملکرد خویش ندارند، ولی مردان الهی و عالمان راستین هدفی متعالی را در نقل اتفاقات تاریخی پیگیری می‌نمایند و آن استفاده و بهره‌مندی دیگران در

۱. آیه ۱۱۱، از سوره ۱۲: یوسف.

جهت تشخیص وظیفه و تکلیف الهی و بکارگیری در صحنه زندگی است. برای این اساس، حضرت علامه آیه الله حاج سید محمد حسین حسینی طهرانی قدس سره الشریف، در پی درخواست جمعی از طلاب و فضلاء حوزه علمیه و استفسار از وظیفه خود بعد از رحلت رهبر کبیر انقلاب و بنیان گذار جمهوری اسلامی رضوان الله علیه، مطالبی را پیرامون لزوم تشکیل حکومت اسلام و حمایت از نظام اسلامی و پیروی از ولایت فقیه، به همراه نقل وقایعی تاریخی درباره شروع و تکون انقلاب اسلامی و رشد و به ثمرنشتن آن، در ضمن شش جلسه بیان می‌دارند.

ایشان خود در کتاب شریف امام شناسی در وصف این کتاب می‌فرمایند: «... یک سلسله وقایع تاریخی بدون اندک آرایشی و پیرایشی بیان شده است و هویت انقلاب را نشان می‌دهد و کما هو حقه وظیفه هر فرد را روشن می‌نماید.»^۱

این کتاب به اعتراف برخی از مطّلعین و پیشگامان انقلاب اسلامی، حقاً می‌تواند یکی از بهترین اسناد انقلاب باشد.^۲

البته فعالیت‌های سیاسی مرحوم علامه مؤلف رحمه الله علیه از ابتدا تا به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و پس از آن بسیار بیشتر از آن چیزی است که در کتاب حاضر ذکر شده است. خود ایشان در موردی فرموده بودند که: «آنچه در این کتاب آمده یک ششم فعالیت‌های سیاسی حقیر است.»

سر اکتفاء ایشان به این مقدار، آنستکه غرض ایشان در این سلسله دروس، بیان تاریخ و تدوین یک دوره از تاریخ فعالیت‌های انقلابی خود نبوده است؛

۱. امام شناسی، ج ۱۸، ص ۲۳۲.

۲. همان مصدر، ص ۲۲۵.